

Plan van aanpak besteding gemeentelijke middelen NP Onderwijs gemeente Uithoorn 2022 – 2025.

Aanleiding

In 2021 heeft het Ministerie van OCW het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) gelanceerd. Het doel hiervan is om de opgelopen leervertragingen als gevolg van de coronamaatregelen terug te dringen. Dit heeft niet alleen betrekking op de cognitieve vertragingen van leerlingen, maar ook de ontwikkeling op het sociaal-emotioneel welbevinden en executieve vaardigheden.

Om de problemen die hierdoor zijn ontstaan op te pakken hebben de onderwijsinstellingen (PO en VO) tijdelijk veel extra middelen ontvangen. Maar ook de gemeenten hebben éénmalig middelen ontvangen voor het bestrijden van de achterstanden. Zo bedraagt het bedrag dat de gemeente Uithoorn aan NPO middelen heeft ontvangen: € 627.308,-. Over hoe het geld besteed kan worden, zijn door het Ministerie vijf hoofdcategorieën opgesteld:

1. Bovenschoolse maatregelen;
2. Voorschoolse periode;
3. Thuiszitters;
4. Zorg en Welzijn;
5. Bevorderen samenwerking in de gemeente.

Aanvankelijk kon dit geld tot en met het schooljaar 2022 – 2023 ingezet worden, maar de minister heeft de termijn met twee jaar verlengd. Dit betekent concreet voor ons dat we de ontvangen middelen over drie schooljaren kunnen uitspreiden.

De eerste stap

Omdat Uithoorn tot de kleine(re) gemeenten behoort met een groot risico op onderwijsachterstanden, hebben wij de mogelijkheid gekregen om gebruik te maken van de expertise en ondersteuning van bureau Sardes. In het najaar van 2021 is dit opgepakt in samenspraak met Ouder-Amstel en Diemen en in februari 2022 hebben de drie gemeenten hier een eerste start mee gemaakt. Daarbij is afspraak gemaakt dat iedere gemeente een eigen plan van aanpak opstelt.

De gemeente Uithoorn heeft voor zichzelf de volgende opdracht geformuleerd:

- Breng in kaart waar de behoeften liggen binnen de leerlingpopulatie;
- Ontwikkel een gemeentelijk activiteitenaanbod aanvullend op het reeds bestaande NPO-aanbod binnen de scholen en aanvullend op de activiteiten gefinancierd uit de OAB middelen. Daarbij moet sprake zijn van een duidelijke meerwaarde.

Op 24 maart jl. heeft er een brainstormsessie plaatsgevonden in het gemeentehuis waarbij een groot aantal vertegenwoordigers van scholen en betrokken Uithoornse organisaties bij aanwezig waren. Op basis van deze uitkomsten hebben wij in een kleine commissie op 4 april jl. de uitkomsten verder besproken en voor drie leeftijdsgroepen thema's benoemd waarbinnen activiteiten ontplooid zouden kunnen worden.

Daarnaast is er op 15 juni een bespreking geweest met beleidsadviseurs van de gemeente Uithoorn. De uitkomsten van deze bijeenkomst zijn eveneens meegenomen in deze notitie.

Plannen en thema's voor leeftijdsgroepen

De deelnemende instanties in Uithoorn hebben de doelgroep opgesplitst in drie leeftijdsgroepen: 0-4 jaar, 4 – 12 jaar en 12 – 18 jaar. Daarnaast hebben ze thema's bepaald en wordt er ingezet op de volgende activiteiten:

Leeftijdsgroep 0-4 jaar

Leeftijdsgroep 0-4	Thema 1	Thema 2
Project	Speelgroep in de breedte	Aandacht voor ouders
Doelstelling	Stimuleren van de brede groep peuters op verschillende ontwikkelingsdomeinen: beweging, motorische ontwikkeling, sociaal, ontmoeting, spel. Algemene doel is ontwikkelingsstimulering en welbevinden. Er is altijd een mogelijkheid voor vroegsignalering. Doel: bereiken van 80% van de doelgroep.	Ouders ontmoeten elkaar en delen ervaringen, opvoedingsondersteuning en bestrijden opvoedingsonzekerheden. Doel: Bereiken van de doelgroep
Suggestie uitvoering / penvoerder	Uithoorn voor elkaar (daar zijn verschillende partners bij aangesloten); mogelijk in combinatie met de drie kinderopvangaanbieders Preventie medewerkers	Preventiemedewerkers Convenantpartners vroeghulp
Budget	90.000	30.000

Toelichting

Thema 1: Speelgroep in de breedte

In de brainstorm is geconstateerd dat er enige bewegingsarmoede is ontstaan bij de jongere kinderen. De kinderen zijn binnen gehouden, er is te weinig gespeeld en geklauterd. Daardoor zijn er ook ontwikkelingsachterstanden ontstaan in de motorische ontwikkeling, die ook weer een effect hebben op de algehele ontwikkeling. Naast bewegen wordt er ook aandacht gevraagd voor de sociale (emotionele) ontwikkeling. Op de achtergrond is dit ook altijd een gelegenheid voor vroegsignalering. We noemen dit *in de breedte*, omdat het om alle kinderen gaat, niet alleen de VVE kinderen. Activiteiten voor VVE kinderen worden namelijk al gefinancierd uit de OAB middelen. Wij denken hierbij aan een ('ouderwetse') speelgroep waar kinderen kunnen spelen, en ouders elkaar kunnen ontmoeten; daar zou dan af en toe een ouderkindcoach of alert4you bij kunnen zijn. Dat is duidelijke en preventieve benadering. Mogelijk kan hier ook de bibliotheek bij kunnen aansluiten.

Thema 2: Aandacht voor ouders

Uit de brainstorm bleek dat het belangrijk was voor ouders om elkaar te ontmoeten, om met elkaar ervaringen en onzekerheden te delen. Daarvoor wordt een Oudercafé ontwikkeld. Momenteel kan er niet worden voldaan aan de vraag (Alert4you). Mogelijk zou dit uitgebreid kunnen worden met bijvoorbeeld een jeugdverpleegkundige. Bij de jeugdverpleegkundigen is ook expertise op opvoedproblematiek. Er is nu al één oudercafé in ontwikkeling. Door extra aandacht en middelen kan dat in de NPO periode verbreed worden.

Leeftijdsgroep 4-12

Leeftijdsgroep 4-12	Thema 1	Thema 2	Thema 3	Thema 4
Project	Cultuureducatie	BSO als huiswerkbegeleiding	Lekker in je vel in Uithoorn	Vieringen & evenementen (sluit aan bij: Uithoorn is een feest, 12+)
Doelstelling	Bestrijden van leer- en leefvertraging door cultuureducatie. Bevorderen culturele ervaringen en sociaal emotionele ontwikkeling. Doel: bereik van 100% van de kinderen	Zorgen dat ook kinderen die naschools programma hebben de faciliteiten, tijd en ondersteuning hebben om daar huiswerk te maken. Doel: bereiken van 25% van de kinderen	Bevorderen van positieve gezondheid (gezonde leefstijl), bewegen en ontmoeten. Bestrijden segregatie. Dit richt zich ook op bevordering mentaal welzijn. Doel: bereiken van 75% van de kinderen.	Kinderen elkaar meer laten ontmoeten, samen activiteiten ondernemen.
Suggestie uitvoering / penvoerder	CMV (overleg cultuur en gemeenten)	Regie bij de kinderopvang en scholen, evt. samenwerking met Uithoorn voor elkaar.	lokale sportakkoord in overleg met gemeente en sportverenigingen (team sport service)	Welzijn / Uithoorn voor elkaar, mogelijk ook Permense
Budget	90.000	48.000	75.000	30.000

Toelichting:

Thema 1: Cultuureducatie

Door de lockdowns en andere belemmerende maatregelen is er wel aandacht geweest voor basisvakken, maar is de aandacht voor maatschappelijke en culturele ontwikkeling te kort geschoten. Het onderwijs geeft daarom aan dat de cultuurbus een belangrijke stimulerende maatregel is. De cultuurbus is eigenlijk een facilitaire maatregel, die ofwel de kinderen naar een culturele instelling brengt of een kunstenaar naar de school.

Een ambitie zou kunnen zijn om elke klas komende schooljaar één culturele excursie te laten doen (of kunstenaar in de klas).

Thema 2: BSO als huiswerkbegeleiding

Sommige kinderen hebben extra tijd nodig om de leerstof te verwerken. De lockdowns hebben de verhouding schooltijd – thuishouding verstoord. Sommige kinderen gaan na school naar huis en kunnen daar prima huiswerk maken, maar kinderen op naschoolse opvang doen daar een programma, komen tegen zessen thuis en moeten dan ook nog huiswerk doen. Moet je die kinderen niet ook in de gelegenheid stellen om tijdens dat programma ook huiswerk te maken?

Het voorstel is om de kinderen in de BSO in de gelegenheid te stellen huiswerk te maken. Daarvoor is het nodig dat de pedagogisch medewerkers een beetje worden bijgeschoold. Daarnaast hebben ze bij de naschoolse opvang niet voor alle kinderen een device beschikbaar om huiswerk op te maken (vooral bovenbouw, o.a. in kader van mediawijsheid). Mogelijk kan hier worden samengewerkt met 'Uithoorn Voor elkaar', daar hebben ze ook

huiswerkklassen, daar geven ze ook aandacht aan executieve functies als bijvoorbeeld leren plannen etc.

Thema 3: Lekker in je vel in Uithoorn

In dit thema komen verschillende aandachtspunten bij elkaar. In feite gaat het hier weer om positieve gezondheidszorg, of positief jeugdbeleid.

Lekker in je vel gaat over

- De sociaal-emotionele ontwikkeling
- Motorische ontwikkeling
- Ontmoeten en integratie

Sommige kinderen hebben extra aandacht nodig in de sociaal-emotionele ontwikkeling. Men denkt daarbij aan bijvoorbeeld een training Rots & Water. Mogelijk kan worden gezien of je leerkrachten kunt opleiden in Rots & Water. Daarmee wordt het ook duurzaam.

Daarnaast is aandacht voor bewegen en overgewicht. Bewegen is belangrijk, ook om het overgewicht te bestrijden, maar samen sporten is altijd leuker. Daarom wordt geopperd om met de sportverenigingen in Uithoorn te verkennen of het mogelijk is een soort strippenkaart te maken, waarmee kinderen een sport kunnen uitproberen. Onderliggend doel is ook het bestrijden van segregatie. De drempel naar de sportverenigingen is hoog geworden.

We kijken of er bestaande aanpakken zijn die goed werken om die verder uit te breiden, zoals de MQ Scan, die momenteel al wordt uitgevoerd en op basis waarvan kinderen motorische bijles krijgen (ofwel de kwetsbare kinderen maar op sommige scholen ook alle kinderen). Een andere mogelijkheid is pauzesport, dat zou ook gecombineerd kunnen met verenigingen, scouting etc.. Daarnaast ontlast je leerkrachten. Dit wordt o.a. door Videt gedaan. Zo kan je ook lokaal aanbod naar voren brengen. Gymleerkrachten staan vaak wel open voor gastlessen. Ook de GGD zou hier mogelijk een rol kunnen spelen als uitvoerder. Vanuit het lokale sportakkoord is er ook een soort strippenkaart. Videt organiseert ook wat dingen in de zomervakantie in dit kader. Als er een lokaal overleg van gemeenten en sportverenigingen zou daar de vraag neergelegd moeten worden. Andere verenigingen, zoals de Scouting passen er natuurlijk ook mooi bij.

Thema 4: Vieringen en evenementen

Er worden wel evenementen georganiseerd, maar juist omdat we vinden dat het ontmoeten zo belangrijk is, omdat kinderen dat gemist hebben, zetten we in op het versterken van die evenementen. We geven net wat meer armslag voor bijvoorbeeld Koningsdagspelen en Fairplay.

Bij de leeftijdsgroep 12+ heet dit thema 'Uithoorn is een feest', daar gaat het ook om ontmoeten, maar bij 12+ wordt meer aandacht gevraagd voor jeugdparticipatie: jongeren hebben ook een rol in het bedenken en organiseren.

Leeftijd 12 – 18 jaar

Leeftijds-groep 12+	Thema 1	Thema 2	Thema 3	Thema 4
Project	Aandacht thuiszitters	Mentaal welzijn	Bestrijden leefvertraging via sport en bewegen	Uithoorn is een feest: jeugdfestival
Doelstelling	Bestrijden van het thuiszitten van kinderen. Doel: deze specifieke groep bereiken, grootte is niet bekend	Bevorderen van mentaal welzijn (bij sociaal-emotionele en executieve functies) van jongeren, o.a. door leraren hierin te ondersteunen Doel: 10% van de leraren	Goed monitoren gezondheidsontwikkeling van de jongeren en vervolgens stimuleren tot bewegen en sporten Doel: bereiken van alle leerlingen	Jeugdparticipatie, in projectvorm. (bevorderen sociaal emotionele ontwikkeling, jeugdparticipatie). Doel: zo veel mogelijk leerlingen
Suggestie uitvoering / penvoerder	Jongerenloket Uithoorn	Vanuit scholen zelf om aan te sluiten bij behoefte, mogelijk ook Permense	Lokaal sportakkoord in overleg met gemeente en sportverenigingen (Team Sportservice)	Uithoorn voor elkaar (jongeren betrekken)
Budget	54.000	60.000	75.000	20.000

Toelichting

Thema 1: Bestrijden thuiszitten

Het aantal thuiszitters is in de afgelopen twee jaar toegenomen in Uithoorn als gevolg van corona, zowel op de VO scholen als op de MBO scholen. Vooral ook onder de 16 en 17 jarigen. Als kinderen thuis komen te zitten is dat meestal een optelsom van verschillende ontwikkelingen. Juist in tijden van corona was het risico op thuiszitten groter. We geven de thuiszitter in Uithoorn niet op! Door samenwerking tussen de verschillende partijen willen we voor de thuiszitter een passende oplossing op maat creëren. Dat samenwerken is vaak een opgave voor de betreffende instellingen.

Uitgangspunt is steeds zorg op maat. Andere mogelijkheid is ook inzetten op verzuimpreventie. Dit kan praktisch afgestemd worden met de zorgcoördinator per school, de klantmanager onderwijs en de GGD.

Thema 2: Bevorderen mentaal welzijn

Meer dan gemiddeld veel kinderen hebben als gevolg van de corona maatregelen gevoelens van eenzaamheid, isolatie, maar ook deprimerende gedachten en uitzichtloosheid. Het is belangrijk om daar aandacht aan te geven. Er zijn bijvoorbeeld ook zorgen over kinderen die teveel geïsoleerd raken en in de sfeer van ondermijningsgedrag en veiligheid komen.

Daarom is het belangrijk dat deze jongeren elkaar blijven ontmoeten om zich te spiegelen aan elkaar en daarmee hun identiteit op een evenwichtige wijze op te bouwen.

Er zijn trainingen beschikbaar van de GGD, gericht op mentaal welzijn, maar we denken ook aan herkenbare producten als een jongerencafé. Thema's waarop in kan worden gegaan zijn bijvoorbeeld eenzaamheid, weerbaarheid en kwetsbare meiden.

Praten over je gevoelens gaat niet iedereen makkelijk af. Ook voor leraren is dat geen gegeven kwaliteit. Daarom is ook aandacht nodig voor competenties van leraren om een goed gesprek met de leerling te voeren.

Thema 3: Leefvertraging bestrijden via sport en bewegen

Er wordt gesproken van *leefvertraging*: corona heeft allerlei ervaringen en belevenissen die bij het opgroeien als tiener horen, vertraagd.

Voor dit thema achten we het niet nodig om een extra screening of monitor te doen. Op basis van de gegevens die nu bekend zijn, kunnen we aan de slag om stimulerende maatregelen te nemen in het kader van bewegen en sporten. Net zoals in thema 3 van de leeftijd 4-12 jaar denken we hier aan extra sport en bewegen rond de school (sporttoernooi). Het stimuleren van deelname zou kunnen door het ontwikkelen van een strippenkaart voor deelname aan sportverenigingen. Achterliggende doelen zijn: meer bewegen, sociaal emotionele ontwikkeling, ontmoeten, bestrijden segregatie. Vanuit het lokale sportakkoord wordt momenteel een dergelijk initiatief aan het opzetten, maar dit vraagt om uitbreiding. Om de opzet en uitvoering te versterken en verbreden kunnen we hierbij aansluit.

Thema 4: Uithoorn is een feest: jeugdfestival

Omdat het ontmoeten tussen jongeren de laatste tijd zeer beperkt was, is wordt geopperd om een leuk festival of feest te organiseren; het is een oppepper. Wel wordt aangegeven dat het eenmalig is. Hoewel het incidenteel kan zijn, helpt het om kinderen weer op de rails te zetten en te zorgen dat ze er weer zin in hebben en tegenaan kunnen.

Om te voorkomen dat we niet precies kunnen achterhalen wat de behoeften van de jongeren zijn, is het voorstel om het een festival voor en door jongeren te laten zijn. Het wordt gezien als jeugdparticipatie. Daarnaast zou die participatie doorgetrokken kunnen worden in huidige evenementen die al georganiseerd worden.

Als we kinderen / jongeren hier zelf een rol in willen geven, is het mooi als jongerenwerkers en groepen jongeren met elkaar optrekken. Daarvoor kan ook een budget worden gereserveerd. Door het betrekken van de kinderen bij het overleggen en organiseren, dan koppel je het ook aan de NPO doelstellingen.

Overig

Het aantal leerlingen op VO scholen in de regio Amstelland die een NT2 training nodig hebben is de laatste jaren sterk toegenomen. Met het Samenwerkingsverbanden VO regio Amstelland is al in een eerder stadium afgesproken dat de betrokken gemeenten in het schooljaar 2022 – 2023 een bijdrage leveren aan deze NT trainingen. Voor de gemeente Uithoorn is dat éénmalig € 15.000 in het schooljaar 2022- 2023. Omdat deze activiteit goed aansluit op de NPO doelstellingen is besloten om dit te financieren uit de NPO middelen.

Onvoorzien

Per schooljaar is een bedrag van € 10.000 opgenomen voor werkzaamheden die vooraf niet voorzien waren.

Hoe verder?

Om deze activiteiten op een goede manier en binnen de gestelde periode uit te voeren wordt voorgesteld om per thema een beleidsadviseur van de gemeente te benoemen die verantwoordelijk is voor de activiteit(en) die vallen onder dat thema. Dit houdt in: het opstellen van een plan van aanpak waarin de doelstellingen, tijdsinvestering en resultaten worden benoemd, het maken van afspraken met de betreffende instantie (s) die dit gaat uitvoeren, het bewaken van de voortgang en het budget. Voor het opstellen van het plan is een format beschikbaar. Deze werkwijze hanteren we om de transparantie en controle op de uitvoering zo optimaal mogelijk te laten verlopen. De algehele coördinatie en sisaverantwoording naar het Rijk ligt bij het cluster Onderwijs en Jeugd van de gemeente. Het dient aanbeveling om met de beleidsadviseurs één a twee keer per jaar bij elkaar te laten komen om de voortgang te bespreken.

Voorstel verantwoordelijke beleidsadviseurs:

- Algehele coördinatie: beleidsadviseur onderwijs en jeugdzorg;
- 0 tot 4 jarigen:
thema 1, Speelgroep in de breedte: beleidsadviseur 0 tot 6 jarigen;
thema 2, Aandacht voor ouders: beleidsadviseur 0 tot 6 jarigen.
- 4 tot 12 jarigen:
 - thema 1, Cultuureducatie: beleidsadviseur cultuur;
 - thema 2, BSO als huiswerkbegeleiding: beleidsadviseur onderwijs en jeugdzorg;
 - thema 3, Lekker in je vel: beleidsadviseur sport en gezondheid;
 - thema 4, Vieringen en evenementen: beleidsadviseur welzijn.
- 12 tot 18 jarigen:
 - thema 1, thuiszitters: beleidsadviseur RMC;
 - thema 2, mentaal welzijn: beleidsadviseur onderwijs en jeugdzorg / veiligheid?
 - thema 3, bestrijden leefvertraging: beleidsadviseur sport en gezondheid;
 - thema 4, jeugdfestival: beleidsadviseur welzijn.

Concept begroting

Schooljaren 2022- 2025		jaar 1	jaar 2	jaar 3	Totalen
0-4 jaar					
thema 1	Speelgroep in de breedte	30000	30000	30000	90000
Thema 2	Aandacht voor ouders	10000	10000	10000	30000
Totaal 0-4		40000	40000	40000	120000
4-12 jaar					
thema 1	Cultuureducatie	30000	30000	30000	90000
Thema 2	BSO als huiswerkbegeleiding	16000	16000	16000	48000
Thema 3	Lekker in je vel in Uithoorn	25000	25000	25000	75000
	positieve gezondheid en bewegen				
Thema 4	Vieringen en evenementen	10000	10000	10000	30000
Totaal 4-12		81000	81000	81000	243000
12 plus					
thema 1	Aandacht thuiszitters	18000	18000	18000	54000
Thema 2	Mentaal welzijn	20000	20000	20000	60000
Thema 2	Bestrijden leefvertraging via sport en bewegen	25000	25000	25000	75000
Thema 3	Uithoorn is een feest: jeugdparticipatie	10000	10000	10000	30000
Overig	Ondersteuning NT2 VO scholen	15000			15000
totaal 12 plus		88000	73000	73000	234000
Onvoorzien		10000	10000	10000	30000
			Totaal generaal		627000
			Beschikbaar 627.308		